

základě cen maximálních), tedy v hodnotě 500 K převyšující, odpovídá odsouzení obou pro přečin dle § 32 čís. 2 a 4 min. nařízení zjištěnému stavu věci a zákonu. Naproti tomu nezjistil soud, jakého skutečného neoprávněného zisku obžalovaní prodejem mouky dosáhli, takže nelze posouditi, zda jsou zde předpoklady pro kvalifikaci přečinu (§ 20 2 b) čís. nařízení), t. j. konkrétní zisk přes 2000 K. Soud vycházejí z mylného náhledu (což stížnost vytýká dle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř.), že rozdíl mezi cenou prodejní a maximální (21.058 K—2763 K 74 h = 18.294 K 26 h) představuje neoprávněný zisk obžalovaných, 2000 K daleko převyšující, jak jej má na mysli zákon při stanovení hranice přestupku a přečinu předražování, nezabýval se zjišťováním skutečného (konkrétního) zisku obžalovaných, který je pro tuto otázku jedině rozhodným, a který je rozhodně menší než zmíněný rozdíl, když soud sám zjišťuje, že obžalovaní kupovali patrně za vyšší ceny než maximální. I když soudní zjištění odůvodňují odsouzení obžalovaných pro předražování vůbec, nelze na základě jich přezkoumati, zda jest odůvodněno odsouzení pro přečin či přestupek.

Čís. 426.

Jde o »věci svěřené« ve smyslu § 183 tr. zák., dostane-li zákazník zboží domů na výběr.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1921, Kř I 195/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 10. ledna 1921, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák. rozsudek v odpor vzatý zrušil a přikázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud zjistil, že obchodník Václav A. dal 4. března 1920 obžalovanému, který na něm žádal, udávaje mu nepravé jméno, pár botek pro svou sestru, — na výběr dva páry botek, v ceně 300 K, o jejichž dalším osudu rozsudek žádných zjištění nečiní. První soud nabyt přesvědčení, že obžalovaný botky na Václavu A-ovi sice lstivě vylákal, nenabyl však přesvědčení, že jednal v úmyslu ho poškoditi, a sprostil ho proto z obžaloby pro zločin podvodu. Zmateční stížnost státního zastupitelství bere osvobozující výrok v odpor dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. z té příčiny, že soud neprávem neshledal v jednání obžalovaného aspoň přestupek zpronevěry, spáchaný zadržením a přivlastněním si jednoho páru botek v ceně menší 200 K. Zmateční stížnost správně dovozuje, že obžalovanému byl nejméně jeden pár obuvi svěřen, ježto mu dal A. oba páry v důvěře, že si jeden podrží na úvěr a druhý vrátí, z čehož vyplýval pro obžalovaného závazek, aspoň tento jeden pár vrátiti. První soud je na omylu, má-li za to, že jde o poměr civilní, o obvyklý zjev v životě obchodním, kdy zákazník dostane zboží domů na výběr, že tedy nelze mluvíti o věci svěřené. Pojem svěřeni nepředpokládá výslovného smluvního poměru mezi stranami,

stačí, když osoba oprávněná, dávající disposiční moc nad věcí osobě druhé, projeví jakýmkoli způsobem zřetelně vůli, by s ní bylo v jejím smyslu naloženo. To se v tomto případě nepochybně stalo. Jak Václavu A—ovi tak obžalovanému šlo zřejmě o to, by tento ze dvou párů, jež dostal na výběr, jeden si podržel jakožto prodaný mu na úvěr, druhý A—ovi vrátil. Pojmu svěřeni není také na závadu, že obžalovaný dosáhl držení cizí věci listivým předstíráním. Rozhodno je, že mu věc byla odevzdána v důvěře, že jí vrátí, že mu tedy byla svěřena a že se dodatečně dopustil takového jednání, které se přiči jeho závazku vrátiti obuv, a které kvalifikuje jeho čin jako zpronevěru. I když tedy soud vyloučil, že obžalovaný jednal v úmyslu, způsobiti škodu A—ovi dříve než botky dostal, anebo když mu byly dány, bylo povinností jeho zjistiti na základě výpovědi svědka Václava A. a seznání obžalovaného, zda obžalovaný zadržel a si přivlastnil aspoň jeden pár botek tím, že je dle vlastního doznání prodal, ačkoliv je byl povinen vrátiti.

Čís. 427.

Již prohlášení pachatelovo, že velkostatek jest dělnictvem zabrán, opodstatňuje samo o sobě násilí »na jmění a statku«, bylo-li učiněno vůči dosavadnímu správci velkostatku.

Pohnutky politické nejsou samy o sobě dostatečným důvodem, by byl povolen podmíněčný odklad výkonu trestu.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1921, Kr I 310/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 8. února 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí podle § 83 tr. zák. a nevyhověl jich odvolání do výroku téhož rozsudku, jímž byl odepřen podmíněčný odklad výkonu trestu.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaných uplatňuje toliko důvod § 281 čís. 9 a) tr. ř. dovozujíc, že výrok, odsuzující obžalované pro zločin veřejného násilí dle § 83 tr. zák. jest právně pochybeným pro nedostatek subjektivních a objektivních podmínek skutkové podstaty. Vycházejíc z předpokladu, že obvinění si neosobují nijakého práva soukromého ohledně majetku, ať nemovitého, ať jinakého vůbec, že skutek jejich nesměřoval úmyslně ku provedení svémoci, že jim šlo spíše jen vzhledem ku rozrušené době o zabezpečení hospodářství a ochranu majetku v zájmu veřejné administrativy a všeobecného prospěchu, pohřešuje stížnost trestný úmysl, jež vyžaduje § 83 tr. zák. Než stížnost zřejmě zaměňuje zde pohnutku činu se zlým úmyslem ve smyslu § 1 tr. zák. Společný úmysl obžalovaných záležel dle zjištění rozsudku v tom, zabráti velkostatek a převzítí správu do vlastních rukou. Že úmysl ten opodstatňuje úmysl, čelící ku provedení svémoci, nelze popírati, poněvadž obžalovaní ku podobnému zasažení do práv osob třetích žádným zákonným předpisem nebyli povoláni a ani ne tvrdili, že by se za takové byli považovali. Co bylo pohnutkou tohoto je-